

FORTIDSVERN

Fortidsminneforeningens medlemsblad
Etablert 1974

Fortidsvern arbeider i henhold til reglene
for god presseskikk, slik de er nedfelt i
Vær varsom-plakaten og Redaktørplakaten.

Redaktør
John Arne Balto

Journalist:
Bendik Bjerknes

Layout:
Eva I. Bekkely og Merkur Trykk

Korrektur
Morten W. Krogstad

Redaksjonsråd
Morten W. Krogstad
Svein Norheim

Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte
og redigere innsendte bidrag. Redaksjonen av
denne utgaven ble avsluttet 15. desember 2011.

Adresse
FORTIDSVERN
Dronningens gate 11, 0152 OSLO
Telefon: 23 31 70 70
Telefaks: 23 31 70 50
E-post: balto@fortidsvern.no

Annonnesalg
Nord-Media ved Odd-Are Skoglund
Havneveien 10, 9515 Alta
Telefon: 78 45 70 01 – Mobil: 95 97 39 86
E-post: skoglund@nord-media.no

Repro og trykk
Merkur-Trykk AS

Opplag
7500 eksemplarer
ISSN 1504-4645

Abonnement
Årsabonnement (fire nummer) kr 250.
Bankgiro: 6011.05.27651

Fortidsvern er medlem av
Den norske fagpresses forening.

Fortidsvern betinger seg retten til
å publisere hele eller deler av bladet på nett.

BRYSSOMME MENN OG BRYSSOMME HUS

I slutten av november ble Linaaegården i Sandefjord revet. Et "bryssomt" hus er nå borte – og vi får aldri tilbake de kulturminneverdiene som huset hadde. Vi skal se nærmere på denne saken på nyåret, fordi vi tror den har viktige policyaspekter for kulturminneforvaltningen i Norge.

Med andre ord: Huset kommer vi tilbake til; nå skal vi snakke om mannen som har vært på alles lepper i sakens forbindelse, leder i Fortidsminneforeningen i Vestfold, Ragnar Kristensen. Han kan kanskje virke mild når man møter ham, men dem som har hatt anledning til å observere hans aktivisme på nært hold har vel alle konstateret at han skrider til sitt virke med en overbevisning og en vilje til å føre saken fram som kort og godt er formidabel.

Noen innbiler seg at Vestfold-avdelingen i Fortidsminneforeningen er et one-man-show. Dette har vi undersøkt, og vi har kommet til at det ikke stemmer. Kristensen har solid backing i sin avdeling og sitt styre for sin vernepolitiske linje – foreningsfolket i Vestfold stiller opp for sin leder, og han for dem. Og hans linje er ikke uten forbilder. Før han ble valgt til leder i avdelingen, var det to markante damer som førte roret. Heller ikke de var skuggeredde, men våget temmelig dristige konfrontasjoner når de fant det nødvendig. Det kan være grunn til å spørre hva det er som har gjort at foreningsmiljøet i Vestfold det siste tiåret har framstått som så offensivt i sitt vernearbeid, hva det er som har gjort at folket der nede aldri har skydd en konfrontasjon dersom det gagnar kulturarven i fylket.

Selvfølgelig er Fortidsminneforeningen i Vestfold omstridt – ikke minst etter at den valgte å gå rett på riksantikvar Jørn Holme i forbindelse med Linaaesaken. Det er ikke vår jobb å dømme om det polemiske nivået som Kristensen og hans folk har lagt seg på, er riktig. For oss journalister er det imidlertid forfriskende å høre retorikk som ikke legger fingrene imellom. Og debatt kan da aldri være galt? En klok mann har en gang sagt: Der alle tenker likt, er det få som tenker særlig mye. Dette er klokt. Selv om diskusjoner til tider kan være krasse, kommer det som regel alltid noe konstruktivt ut av dem. Argumenter veies, nye innsikter vinnes.

Og vi vil understreke ett poeng: Det er ingenting som tyder på at Fortidsminneforeningen i Vestfold ikke blir tatt seriøst, selv om den til tider er eksponent for friske formuleringer og krasse kommentarer. I Linaaesaken opplevde vi jo faktisk at Fortidsminneforeningen greide å mønstre et flertall av fylkespolitikere for vern, selv om antikvarene i fylket (i likhet med Riksantikvaren) gikk mot dette. Har det i det hele tatt skjedd før, dette?

Landets riksantikvar har den siste tiden hatt adskillig grunn til å ergre seg over Ragnar Kristensen og hans folk. Førstnevnte har jo fått så hatten passer, og vel så det. Men ett er sikkert: Når Holme gjorde sitt beste for å lese Kristensen teksten på foreningen ledermøte (se side 10), benyttet han blant annet denne innfallsvinkelen: Hvorfor i all verden kan ikke Kristensen, i stedet for å forfølge Linaaesaken (hvor huset jo nå er revet), heller gå inn i noen av de andre aktuelle vernesakene i landet, hvor store kulturminneverdier er under press? Legg merke til hva som her sies mellom linjene: Holme ønsker å ha sånne som Kristensen med på laget – og han ser helt klart at Kristensen er å betrakte som "tungt artilleri" i de mange store og små samfunnsdrama som utspiller seg i tilknytning til norske kulturminner som er truet. Vi tolker dette slik: Holme har nå opplevd hvor ubehagelig det kan være å komme på kant med foreningsfolket i Vestfold. Men innerst inne ser han det som vel alle må se: Hvis alle truede kulturminner hadde en Ragnar Kristensen til å føre kampen for seg, ville langt færre vernesaker endt med tap.